

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»**

**Філологічний факультет
Кафедра шкільної педагогіки, психології та окремих методик**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Заступник директора з навчальної роботи
Оксана КОГУТЮК
«30» серпня 2024 року

**СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента**

17.3 ІНКЛЮЗИВНА ПЕДАГОГІКА

підготовки
галузі знань
спеціальності

за освітньо-
професійною
програмою
курс 3

бакалавра

01 Освіта/Педагогіка

014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))

Середня освіта (Мова і література (англійська))

семестр 5

Силабус вибіркового освітнього компонента ВК17.3 Інклюзивна педагогіка з підготовки бакалаврів за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 «Середня освіта (Мова і література (англійська))

РОЗРОБНИК:

Людмила ЛУЦИНКЕВИЧ, викладач

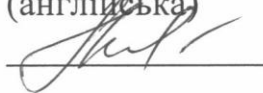
СХВАЛЕНО

Вченою радою філологічного факультету
«29» серпня 2024, протокол № 1

Голова кандидат філологічних наук Олена КОЛОМІЄЦЬ

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми Середня освіта. Мова і література (англійська)

 кандидат педагогічних наук Ірина ГОЛОВСЬКА

Силабус розглянуто і схвалено на засіданні кафедри шкільної педагогіки, психології та окремих методик

«28» серпня 2024, протокол № 1

Зав. кафедри кандидат педагогічних наук, доцент Лідія ДРОВОЗІЮК

Вступ

Повна назва ок	17.3 Інклюзивна педагогіка
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітньо-професійна програма	Середня освіта. Мова і література (англійська)
Семестр вивчення	5 семестр
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин (32 аудиторних та 58 самостійної роботи)
Форма підсумкового контролю	залік
Розробник	Людмила ЛУЦИНКЕВИЧ, викладач
Мова викладання	українська
Статус освітнього компонента	вибірковий
Передумови для вивчення освітнього компонента (пререквізити)	Передумовами для успішного вивчення навчальної дисципліни «Інклюзивна педагогіка» є опанування здобувачами та здобувачками вищої освіти навчальних дисциплін «Педагогіка» (для розуміння основних принципів навчання, методів викладання та взаємодії між вчителем і здобувачами освіти), «Психологія» (для розуміння психологічних аспектів навчання, мотивації, особливостей розвитку пізнавальних здібностей і поведінки здобувачів освіти), «Вікова фізіологія та шкільна гігієна» (для врахування особливостей життєдіяльності організму людини в різні вікові періоди, особливостей взаємодії організму із навколишнім середовищем, гігієнічних нормативів, вимог, стандартів, спрямованих на охорону і зміцнення здоров'я дітей і підлітків), «Безпека життєдіяльності та охорона праці» (для розуміння вплив на людину зовнішніх та внутрішніх факторів у всіх сферах її

	життєдіяльності, врахування принципів і умов їх позитивного і негативного впливу на життєдіяльність та здоров'я людини).
Пореквізити	Знання з навчальної дисципліни «Інклюзивна педагогіка» можуть бути використані в дисциплінах: «Педагогіка», «Психологія», «Філософія», «Соціологія», під час педагогічної практики, написання курсової роботи, у професійній діяльності (використання інструментів забезпечення інклюзивного навчання та створення безпечного, комфортного інклюзивного середовища, сприятливих умов для кожного учня з урахуванням його потреб, здібностей та можливостей; забезпечення педагогічної підтримки, педагогічного супроводу учнів з особливими освітніми потребами (ООП), готовність до реалізації педагогічної діяльності в інклюзивну освітньому просторі тощо) та в особистісній сфері життєдіяльності.
Викладач освітнього компонента	Луцинкевич Людмила Анатоліївна, викладач
Е-mail викладача та контактний телефон	Lucinkevic085@gmail.com +380682102114
Профайл викладача (-ів) на сайті кафедри	<u>КАФЕДРА ШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА ОКРЕМИХ МЕТОДИК – КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»</u> vgpk.edu.ua
Лінк на освітній компонент	<u>КАФЕДРА ШКІЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ ТА ОКРЕМИХ МЕТОДИК – КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»</u> vgpk.edu.ua https://meet.google.com/jyy-wdji-vsp?authuser=0&pli=1
Консультації	очні консультації: середа, 12.00-12.30 онлайн-консультації: середа, 8.30-9.30 робоче місце: ауд. 28

Мета освітнього компонента

Метою викладання освітнього компонента «Інклюзивна педагогіка» є опанування здобувачами і здобувачками освітнього ступеня бакалавр філософськими, нормативно-правовими та організаційними основами інклюзивної педагогіки, розуміння особливостей діяльності вчителя мова і літератури в умовах інклюзивного навчання, ознайомлення з досвідом інклюзивної освіти, навчання, виховання як умови якісної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих бакалаврів за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), здатних до самостійної професійно-педагогічної діяльності в закладах загальної середньої освіти та навчання протягом життя.

Очікувані програмні результати навчання

1. Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у сфері середньої освіти.

2. Загальні компетентності:

ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК16. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

3. Фахові компетентності:

ФК9. Здатність формувати ціннісні ставлення в учнів.

ФК10. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності.

ФК16. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК17. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, залежно від його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ФК18. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.

4. Програмні результати навчання

РН21. Підтримувати взаємодію між учнями для сприяння їхньому соціальному розвитку, формувати навички взаємодопомоги та співпраці.

РН23. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу конструктивно та безпечно, поважаючи розмаїття думок і поглядів, приймаючи та поцінуючи інакшість.

РН24. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства.

РН25. Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі

РН28. Забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, з урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

Структура освітнього компонента

Назва розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		ЛК	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СР
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні та законодавчо-нормативні засади інклюзивної педагогіки та освіти (39 балів)						
Вступ. Основи інклюзивної педагогіки	6	2	-	-	-	4
Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою	12	2	-	2	-	8
Тема 2. Впровадження інклюзивної освіти : досвід, ресурс та механізми	6	2	-	-	-	4
Тема 3. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	12	2	-	2	-	8
Тема 4. Інклюзивна школа – школа для кожного. Універсальний дизайн в освіті	6	2	-	-	-	4
Модульна контрольна робота № 1	3	-	-	2	-	1
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	45	10	-	6	-	29
Змістовий модуль 2. Професійна діяльність вчителя в умовах закладу загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням (41 бал)						
Тема 5. Організація освітнього процесу в інклюзивному класі закладу заг. середньої освіти	12	2	-	2	-	8
Тема 6. Педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в	12	2	-	2	-	8

освітньому процесі						
Тема 7. Корекційно-розвиткова робота в інклюзивному навчанні	12	2	-	2	-	8
Тема 8. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти	6	2	-	-	-	4
Модульна контрольна робота № 2	3	-	-	2	-	1
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	45	8	-	8	-	29
УСЬОГО ГОДИН	90	18	-	14	-	58

Види навчальних занять

1. Теми лекційних занять

№ з/п	№ модуля /теми	Назва теми	Кільк. годин
1.	1 / 1	Вступ. Основи інклюзивної педагогіки, її провідні категорії	2
2.	1 / 1	Тема 1. Інклюзивна освіта як модель соціального устрою	2
3.	1 / 2	Тема 2. Впровадження інклюзивної освіти : досвід, ресурс та механізми	2
4.	1 / 3	Тема 3. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	2
5.	1 / 4	Тема 4. Інклюзивна школа – школа для кожного. Універсальний дизайн і розумне пристосування в освіті	2
6.	2 / 5	Тема 5. Організація освітнього процесу в інклюзивному класі закладу загальної середньої освіти	2
7.	2 / 6	Тема 6. Педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в освітньому процесі	2
8.	2 / 7	Тема 7. Корекційно-розвиткова робота в інклюзивному навчанні	2
9.	2 / 8	Тема 8. Роль батьків у впровадженні інклюзивної освіти	2
УСЬОГО ГОДИН			18

2. Теми практичних занять

№ з/п	№ модуля/теми	Назва теми	Кільк. годин
1.	1 / 1	Механізми забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах і національному законодавстві.	2
2.	1 / 2	Діти та підлітки з особливими освітніми потребами освітньому просторі. Особливості психофізичного розвитку.	2
3.	1 / 1-4	Модульна контрольна робота № 1.	2

4.	2 / 5	Навчання дітей з особливими освітніми потребами в контексті вимог нової української школи.	2
5.	2 / 6	Професійне співробітництво вчителя мови (англійської), зарубіжної літератури в інклюзивному класі : сутність, мета, завдання, напрями, способи, перешкоди та шляхи їх подолання.	2
6.	2 / 7	Корекційно-розвиткові заняття. Особливості адаптацій і модифікацій у навчанні учнів з особливостями психофізичного розвитку в закладі загальної середньої освіти (за фахом).	2
7.	2 / 5-8	Модульна контрольна робота № 2.	2
УСЬОГО ГОДИН			14

3. Самостійна робота

№ з/п	№ модуля/ теми	Назва теми	Кільк. годин
1.	1 / 1	Гене́за інклюзивної педагогіки: розвиток, становлення як науки, її об'єкт і предмет. Інклюзивна педагогіка в системі педагогічних наук.	4
2.	1 / 1	Етапи. Провідні концепції інклюзивної освіти, їх автори (огляд проблеми за вибором).	4
3.	1 / 1	Еволюцію ставлення суспільства та держави щодо осіб з психофізичними порушеннями. Етапи розвитку інклюзивної освіти та соціальної інклюзії. Моделі порушень, їх особливості.	4
4.	1 / 2	Міжнародні документи про інклюзивну освіту, її принципи (порівняти (за вибором) (аналіз, порівняння). Нормативно-правове забезпечення ІО в Україні на даний час (аналіз, систематизація).	4
5.	1 / 3	Зарубіжний досвід інклюзивної освіти. Особливості впровадження інклюзивної освіти в Україні, ресурси, механізми (аналіз, порівняння, систематизація).	4
6.	1 / 3	Категорії дітей з ООП. Класифікація порушень в розвитку дитини з ООП (ЮНЕСКО) (порівняльний аналіз з прикладами).	4
7.	1 / 4	Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП) в освіті. Її використання у навчанні дитини з ООП (огляд, аналіз).	4
6.	2 / 5	Діяльність інклюзивних ресурсних центрів. Інклюзія під час	4

		війни : підтримка дітей з особливими освітніми потребами.	
9.	2 / 5	Універсальний дизайн і «розумне пристосування» в інклюзивній освіті (аналіз, приклади, рекомендації).	4
10.	2 / 6	Професійні компетентності вчителя іноземної (англійської) мови, зарубіжної літератури. Готовність до навчання учнів з ООП в закладі освіти (огляд, аналіз, синтез компетентностей).	4
11.	2 / 6	Досвід вчителів з навчання дітей і підлітків із особливостями психофізичного розвитку. Професійний розвиток вчителів англійської мови : напрями, шляхи, способи (моделювання).	4
12.	2 / 7	Форми співпраці вчителя-предметника (за фахом) з асистентом вчителя (моделювання стратегій). Взаємодія з членами команд супроводу дитини з ООП (моделювання).	4
13.	2 / 7	Документація в інклюзивному навчанні у ЗЗСО (ІПР, індивідуальні навчальні плани, індивідуальні навчальні програми) (за певними категоріями учнів з ООП). Розробка курикулуму.	4
14.	2 / 8	Орієнтовані на сім'ю практики в умовах інклюзії у закладі загальної середньої освіти (ЗЗСО) (моделювання, захист).	4
15.	2 / 1-8	Систематизація матеріалів, інформації, засобів до МКР.	2
УСЬОГО ГОДИН			58

4. Методи та технології навчання

Методи та технології викладання освітнього компонента ВК17.3 «Інклюзивна педагогіка» спрямовані на розв'язання навчальних завдань.

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні й практичні методи навчання. За рівнем активності: пояснювально-демонстраційний, дослідницький метод. За функцією: усне викладання навчального матеріалу, його закріплення, самостійна робота здобувачів освіти щодо засвоєння навчального матеріалу, перевірка і оцінка знань та умінь. Методи дистанційного навчання: відеоконференції, заняття, перевернутий клас, лекція-презентація; використання Google Workspace for Education – пакету хмарних додатків Google для дистанційного та змішаного навчання в коледжі.

Самостійна робота здобувача/здобувачки освіти включає дві складові: самостійна підготовка до аудиторних занять, до занять у режимі онлайн, підготовка до тематичного тестового контролю та рубіжного контролю (заліку).

Серед форм і методів подачі навчального матеріалу застосовуються:

1. Структурно-логічне навчання: поетапна організація системи навчання, що забезпечує логічну послідовність постановки і вирішення дидактичних завдань на основі поетапного відбору їх змісту, форм, методів, засобів.

2. Контекстне навчання: ґрунтується на інтеграції різних видів діяльності, зокрема навчальної, наукової і практичної.

3. Проблемне навчання, на основі ініціювання самостійного пошуку здобувачами вищої освіти знань через проблематизацію навчального матеріалу.

Застосовуються професійно-ігрові технології викладання: дидактичні, рольові, імітаційні ігри, вирішення проблем на основі моделювання, командної роботи, що сприяє впровадженню суб'єкт-суб'єктної моделі навчання.

Вибір методів і технологій викладання та навчання здійснюється залежно від теми, мети заняття, змісту, навчальних можливостей здобувачів/здобувачок освітнього ступеня бакалавр, формату навчання, технічного забезпечення. Методи та технології навчання дозволяють здобувачам/здобувачкам вищої освіти самостійно планувати терміни та обсяги змістової складової освітнього компонента «Інклюзивна педагогіка», прогнозувати результативність роботи.

Критерії та засоби оцінювання запланованих програмних результатів навчання

Критеріями ефективності запланованих результатів навчання є глибина, дієвість, системність та усвідомленість знань.

Методами і засобами оцінювання підготовки до занять та виконання практичних завдань виступають: усний контроль (індивідуальне і фронтальне опитування здобувачів і здобувачок освіти); засоби письмового контролю (тестові завдання, педагогічні ситуації та задачі), індивідуальні завдання: підготовка виступів, творчих робіт, проєктів, виконання мікродосліджень.

Рейтингова система оцінювання дозволяє врахувати рівень знань, уміння їх використовувати, поточну підготовку здобувачів/здобувачок вищої до навчальних занять, визначити рівень засвоєння навчального матеріалу з кожної окремої теми. Підсумкова оцінка з інклюзивної педагогіки виставляється після складання заліку за рейтинговими показниками.

Критерії оцінювання знань запланованих програмних результатів навчання
Оцінка «відмінно» (рівень досягнень А, бали 90-100). Здобувач/здобувачка вищої освіти відповідно до програми виявив/виявила всебічні, системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної і додаткової літератури, сформулював/сформулювала повні відповіді на всі поставлені запитання, виявив/ла креативність та уміння творчого застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань; має загальний високий рівень ерудиції та культури мовлення, здатний/на до самостійного поповнення надбаних знань і умінь у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.
Оцінка «добре» (рівень досягнень В, бали 82-89). Здобувач/здобувачка

вищої освіти міцно засвоїв/засвоїла програмний матеріал, вміє логічно і послідовно його викласти, має повні та системні знання з освітнього компонента, точно формулює поняття, означення й правила, не допускає істотних помилок у відповідях на запитання, вільно оперує навчальним матеріалом дисципліни, знає наукову й довідкову літературу, має здатність до самостійного поповнення та оновлення знань.

Оцінка «добре» (рівень досягнень С, бали 75-81). Здобувач/здобувачка вищої освіти виявив/виявила системні й глибокі знання навчального матеріалу, володіє відомостями з основної літератури, виявив/виявила уміння застосування набутих теоретичних знань для вирішення практичних завдань, глибоко розуміє матеріал. Знання здобувача/здобувачки освіти з окремих тем мають неповний характер, немає достатньої самостійності в аргументації відповідей, у відповідях він/вона допускає недоліки, які може самостійно виправити.

Оцінка «задовільно» (рівень досягнень D, бали 64-74). Здобувач/здобувачка вищої освіти виявив/виявила знання основного навчального матеріалу в необхідному для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності обсязі, поверхово обізнаність з основною та додатковою літературою, давав/давала неповні відповіді на поставлені запитання із застосуванням певних штампів, виявив/виявила уміння репродуктивного вирішення практичних завдань, у ході їхнього виконання допускав/допускала суттєві помилки, які міг/могла усунути лише за допомогою викладача.

Оцінка «задовільно» (рівень досягнень E, бали 60-63). Здобувач/здобувачка вищої освіти оволодів/оволоділа навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно; допустив/допустила помилки у професійній і науковій термінології, під час виконання завдань або виконав/виконала їх не в повному обсязі, неякісно.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень FX, бали 35-59). Здобувач/здобувачка освіти не засвоїв/не засвоїла переважної частини програмного матеріалу з дисципліни, має поверхове, фрагментарне уявлення про нього, допускав/допускала принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, на більшість запитань не давав/не давала відповіді, не здатний/не здатна використати наявні знання під час виконання простих практичних завдань, але спроможний/спроможна самостійно доопрацювати програмний матеріал, підготуватися до повторного його складання.

Оцінка «незадовільно» (рівень досягнень F, бали 1-34). Здобувач/здобувачка освіти не опанував/не опанувала навчальний матеріал освітнього компонента, не має знань із більшої його частини, не дає відповіді на більшість поставлених запитань, завдань, не спроможний/не спроможна самостійно опанувати зміст програми, виконати завдання та потребує повторного вивчення дисципліни.

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
90-100	A	ВІДМІННО
82-89	B	ДОБРЕ
75-81	C	
64-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
60-63	E	
35-59	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО (НЕ ЗАРАХОВАНО) З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕЗАДОВІЛЬНО (НЕ ЗАРАХОВАНО) З ОBOB'ЯЗKОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

5. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Інклюзивна педагогіка. Конспекти лекцій. Навчально-методичний комплекс з дисципліни / укладач : Луцинкевич Л. А. КЗВО «ВГПК», 2022. 112 с. [УДК 37.043.2-056.2/.3(075.8) О-75], електронні тексти лекцій, опорні конспекти, плани та конспекти практичних занять, методичні рекомендації до лекційних і практичних занять, завдання для самостійної роботи, педагогічні ситуації і задачі, таблиці, схеми, наукові тематичні відеофільми, електронні презентації, засоби контролю й самоконтролю: картки, тести, питання до заліку.

6. Рекомендовані джерела інформації

6.1. Базова література

1. Аргіропулос Д., Тарнавська Н. Інклюзивна педагогіка : навчальний посібник. Житомир : Видавництво О. О. Євенок, 2020. 248 с.
2. Інклюзія від А до Я : poradник для фахівців інклюзивно-ресурсних центрів / упоряд. : Н. Заєркова, А. Трейтяк. Київ. 2021. 70 с.
3. Інклюзивне навчання : інформаційний посібник / упор. Н. З. Софій, Ю. М. Найда. Київ. 2019. 60 с.
4. Інклюзивне навчання : вибір батьків / А. А. Колупаєва, Л. М. Наконечна. Харків : Видавництво «Ранок», ВГ «Кенгуру», 2018. 56 с.
5. Інноваційні технології в корекційній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами : навчально-методичний посібник / за заг. ред. Л. Галенко. Харків : Друкарня Мадрид, 2018. 110 с.
6. Матвеева Н. Основи інклюзивної педагогіки зі вступом : Практикум : навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2020. 188 с.
7. Колупаєва А. А. Навчання дітей з особливими освітніми потребами в

інклюзивному середовищі : навчально-методичний посібник. Харків : Видавництво «Ранок». 2019. 304 с.

8. Навчальний курикулум з інклюзивної освіти : теорія та методика інклюзивного навчання / уклад. Л. М. Сидорів, за ред. С. М. Сидоріва. Івано-Франківськ : видавець Кушнір Г.М., 2020. 235 с.

9. Організація індивідуальної освітньої траєкторії для дитини з особливими потребами в закладі загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник / за ред. О. С. Голентовської, Житомир : Полісся, 2020. 132 с.

10. Педагогічні технології інклюзивного навчання : навчально-методичний посібник / уклад. : А. Василюк, Ю. Бондар, А. Хіля. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2020. 168 с.

11. Порошенко М. А. Інклюзивна освіта : навчальний посібник. Київ : ТОВ «Агентство «Україна», 2019. 300 с.

12. Чайка М. С., Усатенко Г. В., Кривоногова О. В. Теорія та практика використання альтернативної комунікації для осіб з особливими освітніми потребами : навчально-метод. посібник. Київ : ФОП Усатенко Г. В., 2021. 80 с.

13. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки : підручник. Львів : «Новий світ – 2000», 2020. 264 с.

6.2. Допоміжна література

1. Берегова М. І. Особливості організації інклюзивної освіти у країнах Європи та України. *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*. 2020. № 2 (35). С. 33-36.

2. Бугера Ю. Ю., Дідик Н. М. Арттерапевтичні методи у роботі корекційного педагога. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки) : збірник наукових праць. 2020. Випуск № 16. Том 2.

3. Горішна Н. Сутність поняття «соціальні навички» та їх вплив на соціальну компетентність дітей з особливими освітніми потребами. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія : педагогіка. 2022. Том 1. № 1. С. 40-45.

4. Гребенюк О. В., Михальчук О. О., Нікітська Ю. М. Навчання іноземної мови як засіб соціалізації дітей з особливими освітніми потребами. *Неперервна освіта в європейському просторі*. 2023. № 2(209). С. 94-98.

5. Дацків О. П., Чернявська С. О. Особливості інклюзивного навчання іноземної мови в початковій школі. *Іноземні мови*. 2021. № 3. С. 44-50.

6. Дослідження якості інклюзивного навчання для дітей з ООП (грудень 2020 – січень 2021). Канада-Україна. 2021. 79 с.

7. Дрожек Л, Щербак І. Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами. *Молодь і ринок*. 2021. № 1 (187). С. 91-95.

8. Інклюзивна освіта – надихаючі приклади зі школи. Досвід чеських та українських освітян : посібник. Авторський колектив. Прага. 2020. 139 с.

9. Козіброда Л. Основні моделі організації інклюзивної освіти в умовах загальноосвітньої школи (початок ХХІ ст.). *Педагогічні науки : теорія, історія, інноваційні технології*. 2020. № 8 (102). С. 15-25).
10. Колупаєва А. А. Професійне співробітництво в інклюзивному навчальному закладі : навч.-метод. посіб. Київ : Видав. гр. «А.С.К.». 2012. 197 с.
11. Колупаєва А. А., Таранченко О. М. Інклюзивна освіта : від основ до практики : монографія. Київ : ТОВ «АТОПОЛ», 2016. 152 с.
12. Корекційно-розвивальні технології навчання дітей з комплексними порушеннями розвитку : навчально-методичний посібник / Чеботарьова О. В., Блеч Г. О. та ін. За наук. ред. О. В. Чеботарьової, О. І. Мякушко. Київ : ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 558 с.
13. Корекційно-розвиткова робота з учнями з порушеннями зору в умовах інклюзивної освіти : навчально-метод. посібник / за заг. ред. О. Е. Жосана. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2021. 104 с.
14. Корекційно-розвиткова робота з учнями з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / за заг. ред. О. Е. Жосана. Кропивницький : КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2021. 96 с.
15. Маковецька А. С. Становлення та розвиток системи взаємодії сім'ї і школи у вихованні гіперактивних учнів. *Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2021. № 1 (339). Ч. 2. С. 53-61.
16. Наumenко С. С. Робота з обдарованими дітьми у Китаї : наукові розвідки і теоретико-методичні підходи. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія*. 2021. № 1. С. 56-63.
17. Новітні технології психолого-педагогічного супроводу дітей з ООП в інклюзивному навчальному просторі закладів загальної середньої освіти : збірник матеріалів Всеукр. науково-практичної конференції (22–23.10.2020, м. Дніпро) / ред. кол. : В. В. Сиченко, Р. С. Аронова, ін. Дніпро, 2020. 327 с.
18. Основи інклюзивної освіти : навчально-методичний посібник / за заг. ред. А. А. Колупаєвої. Кол. авторів : Колупаєва А. А., Найда Ю. М., Софій Н. З. та ін. Київ : «А.С.К.», 2012. 307 с.
19. Потапюк Л. М. Організація інклюзивної освіти у вітчизняному просторі. *Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія*. 2021. № 1. С. 119-126.
20. Практика асистента педагога : міжнародний й український контекст : результати дослідження / О. Федоренко та ін. Київ : ФОП Парашин, 2020. 122 с.
21. Практика взаємодії з батьками дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному просторі : методичний посібник / уклад. : О. В. Коган та ін. Лисичанськ : ТОВ «ФОКСПРИНТ», 2021. 80 с.
22. Практичний посібник корекційно-розвиткових занять з соціально-побутового орієнтування для дитини з інтелектуальними порушеннями /

А. О. Крапивницька. Залісся, 2021. 107 с.

23. Спеціальна та інклюзивна освіта : теорія, методика, практика : матер. 10-ої Всеукр. наук.-практ. конф. (28.03.2024 р.). *Вісник наук.-дослідної лабораторії інклюз. педагогіки*. 2024. Випуск 10 / МОН України, Уман. держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; [голов. ред. І. А. Малишевська ; редкол.: Ю. А. Бондаренко, А. А. Колупаєва, О. О. Кравченко [та ін.]. Умань : Візаві, 2024. 212 с.

24. Як зробити онлайн-уроки інклюзивними : практичні рекомендації / упор. Н. Софій, О. Федоренко. Київ, 2021. 28 с.

6.3. Інтернет-ресурси

1. Безпечне освітнє середовище. Методичні рекомендації : лист МОН України від 03.08.2023 р. № 1/11479-23 URL: <https://www.schoollife.org.ua/metodychni-rekomendatsiyi-bezpechne-osvitnye-seredovyshe/>

2. Декларація про права інвалідів (прийнята 30-ю сесією Генеральної Асамблеї ООН 9.12.1975 р.). URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

3. Загальна декларація прав людини (ухвалена сесією Генеральної Асамблеї ООН 10 грудня 1948 р.). URL: <http://www.minjust.gov.ua>

4. З англійською до нової якості життя : досвід навчання дітей та підлітків із синдромом Дауна. Професійний розвиток вчителів англійської мови. *На Урок*, 30 червня 2021. URL: <https://naurok.com.ua/post/z-angliyskoyu-do-novo-yakosti-zhittya-dosvid-navchannya-ditey-ta-pidlitkiv-iz-sindromom-dauna>

5. Іванова Л. І. Особливості викладання зарубіжної літератури у 2024-2025 н. р. С. 116-122. URL: file:///C:/Users/user/Downloads/metod_Chern_2024_2025-117-123-1.pdf

6. Конвенція ООН про права дитини (Резолюція 44/25 Ген. Асамблеї ООН від 20.11.1989 р., ратифік. Постановою Верховної Ради України від 27.02.1991 р.). URL: http://www.chl.kiev.ua/UKR/konv_u.htm

7. Матеріали для використання в роботі під час воєнних дій. URL: <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robita/materialy-dlia-vykorystannia-v-roboti-pid-chas-voiennykh-diy/>

8. Пономаренко Е. А. Досвід роботи в інклюзивному класі вчителя англійської мови. *На урок*. URL: <https://naurok.com.ua/dosvid-roboti-v-inklyuzivnomu-klasi-vchitelya-angliysko-movi-338541.html>

9. Національна стратегія розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у НУШ : Указ президента України від 25.05.2020 № 195/2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>

10. Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах : постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 585. URL: <http://poipro.pl.ua/pidrozdily?id=303>

11. Про методичні рекомендації «Пріоритетні напрями роботи психологічної служби в системі освіти України у 2024/2025 навчальному році» : лист ІМЗО

від 08.08.2024 р. № 21/08-1233. URL:
https://znayshov.com/News/Details/metodychni_rekomendatsii_priorytetni_napriamy_roboty_psykholohichnoi_sluzhby_2024_2025

12. Про організацію освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами у 2024/2025 навчальному році Лист МОН України від 03 вересня 2024 р. № 6/679-24. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-osib-z-osoblyvymy-osvitnimy-potrebamy-u-20242025-navchalnomu-rotsi>

13. Про освіту : Закон України. URL:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

14. Про повну загальну середню освіту : Закон України. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

15. Путієнко Ю. Б. Англійська мова в інклюзивному класі. *Бібліотека методичних матеріалів*. 2020. URL: <https://vseosvita.ua/library/anglijska-mova-v-inkluzivnomu-klasi-339506.html>

16. Національна стратегія розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 7 червня 2024 р. № 527-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80#Text>

17. Примірне положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти : наказ Міністерства освіти і науки України від 08.06.2018 № 609. URL: <http://centr.cv.ua/?p=660>

18. Спільна робота вчителя та асистента вчителя в інклюзивному класі. Відео. <https://www.youtube.com/watch?v=M4i9NMMJj8>

19. Сутність процесів адаптації та модифікації для ефективності навчання учнів з ООП. URL: <http://zakinppo.org.ua/kabineti/kabinet-doshkilnoi-pochatkovoi-ta-inkluzivnoi-osviti/inkluzivna-osvita/2039-sutnist-procesiv-adaptacii-ta-modifikacii-dlja-efektivnosti-navchannja-uchniv-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami>

20. Сучасні підходи до вивчення іноземної мови школярами з особливими освітніми потребами. *На Урок*. 2022. URL: <https://naurok.com.ua/dopovid-na-temu-cuchasni-pidhodi-do-vivchennya-inozemno-movi-shkolyarami-z-osoblivimi-osvitnimi-potrebami-272204.html>

Політика викладача

Здобувачі освіти зобов'язані брати участь в усіх навчальних заняттях (онлайн або очної форми). Під час проведення лекційних, практичних занять вони повинні дотримуватися Правил внутрішнього розпорядку Коледжу та інших положень, що стосуються організації освітнього процесу та регулюють стосунки його учасників.

Політика регулюється положеннями та рекомендаціями:

1. Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У

КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ». URL: <https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/polozhennya.pdf>.

2. Усі здобувачі, співробітники та викладачі Комунального закладу вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж» мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою і регламентується «РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ». URL: <https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/23.-Rekomendatsii-shchodo-vprovadzhennia-akademdobrochesnosti-.pdf>.

3. ПОЛОЖЕННЯ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ УЧАСНИКАМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ». URL: <https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/03/8.-Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-.pdf>

4. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ «ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ». URL: https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Polozhennia-pro-dystantsiye-navchannia.pdf_.pdf

5. ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ: <https://vgpk.edu.ua/wp-content/uploads/2024/05/11.-Polozhennia-pro-vsziao-.pdf>

**Перелік питань для підсумкового семестрового контролю (заліку)
з вибіркового освітнього компонента 17.3 «Інклюзивна педагогіка»**

1. Сутність інклюзивної педагогіки як галузі педагогічної науки.
2. Актуальні проблеми інклюзивної педагогіки.
3. Зв'язок інклюзивної педагогіки з іншими науками та іншими галузями.
4. Поняття інклюзивної освіти. Її базові принципи та цінності.
5. Законодавчі та нормативно-правові документи інклюзивної освіти.
6. Історичний огляд становлення та розвитку інклюзивної освіти.
7. Міжнародний досвід інклюзії : законодавство, політика, практика, проекти.
8. Досвід інклюзії та інклюзивного навчання в Україні (на Вінниччині).
9. Ваші уявлення про інклюзивну освіту : за та проти.
10. Основні бар'єри в освіті дітей з особливими освітніми потребами.
11. Універсальний дизайн та розумне пристосування на уроках англійської мови в інклюзивному класі. Роль вчителя.
12. Модифікація та адаптація курикулуму у диференційованому викладанні

(при навчанні зарубіжної літератури, англійської мови).

13. Порухення усного/писемного мовлення при мінімальній мозковій дисфункції дітей з ОПФР.

14. Інклюзивне навчання на уроках англійської мови (приклади, досвід вчителів закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО)).

15. Спільне викладання на уроках англійської мови в інклюзивному класі, школі (приклади, досвід вчителів ЗЗСО).

16. Педагогічний супровід та підтримка обдарованих дітей при навчанні англійської мови в сучасному освітньому просторі закладів освіти.

17. Особливості навчання англійській мові дітей з порушеннями: ментальними, мовленнєвими, зору, слуху, з ДЦП тощо (за вибором).

18. Засоби навчання, які використовуються в корекційно-педагогічній роботі з дітьми з різними видами порушень в закладі загальної середньої освіти.

19. Педагогічна характеристика дітей з порушеннями мовлення.

20. Реабілітаційні заходи (подолання порушень пізнавальної діяльності, шкільної дезадаптації, шкільної неуспішності) (за спеціальністю).

21. Діагностико-моніторингова, консультативна складові корекційно-педагогічного процесу в процесі навчання англійської мови.

22. Індивідуальний підхід в роботі вчителя англійської мови в навчанні дітей з порушеннями мови в закладі загальної середньої освіти (ЗЗСО).

23. Сутність індивідуального оцінювання при навчанні учнів англійської мови в інклюзивному класі.

24. Складання портфоліо дітей з ООП. Тести, їх призначення та застереження у застосуванні в інклюзивному освітньому процесі.

25. Роль сім'ї у навчанні та в процесі інтегрування дитини з особливими освітніми потребами (ООП) в загальноосвітнє середовище.

26. Команди супроводу дитини з ООП. Батьки як члени навчальних команд.

27. Педагогічні умови формування батьківської компетентності у родинах, які виховують дітей з особливостями психофізичного розвитку, особливими освітніми потребами (ООП).

28. Профіль вчителя в інклюзивному освітньому середовищі. Інклюзивна компетентність вчителя (за спеціальністю), її складові, шляхи формування.

29. Ефективні методи навчання англійської мови в інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти.

30. Рефлексивна практика на уроках англійської мови як засіб ефективного інклюзивного навчання.